

Sygn. akt XX GC 936/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2020

roku

Sąd Okręgowy w Warszawie

XX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Urszula Dąbrowska

Protokolant: sekretarz sądowy Aleksandra Macheta

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2020 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa Daniela Olechnowicza

przeciwko Elektrim S.A. w Warszawie

z udziałem Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego

o stwierdzenie nieważności uchwały ewentualnie uchylenie uchwały

1. stwierdza nieważność uchwały nr 6 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Elektrim S.A. w Warszawie z dnia 24 sierpnia 2018 r. podjętej w sprawie skreślenia z porządku obrad tego Zgromadzenia punktów porządku obrad oznaczonych w ogłoszeniu o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Elektrim S.A. w Warszawie opublikowanym przez Elektrim S.A. w Warszawie w dniu 6 czerwca 2018 r. numerami od 5 do 11,
2. zasądza od pozwanego Elektrim S.A. w Warszawie na rzecz powoda Daniela Olechnowicza 3097,00 zł (trzy tysiące dziewięćdziesiąt siedem

złotych zero groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 1080,00 zł (jeden tysiąc osiemdziesiąt złotych zero groszy) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia Urszula Dąbrowska

UZASADNIENIE

Powód Daniel Olechnowicz wniósł dnia 24 września 2018 r. (data stempla pocztowego – k. 228) do Sądu Okręgowego w Warszawie przeciwko Elektrim S.A. w Warszawie pozew o stwierdzenie nieważności uchwały nr 6 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Elektrim S.A. w Warszawie z 24 sierpnia 2018 r. w sprawie skreślenia z porządku obrad tego Zgromadzenia punktów porządku obrad oznaczonych w ogłoszeniu o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 6 czerwca 2018 r. numerami od 5 do 11 ze względu na sprzeczność wymienionej uchwały z ustawą. Ewentualnie powód wniósł o uchylenie tejże uchwały jako sprzecznej z dobrymi obyczajami i prowadzącej do pokrzywdzenia akcjonariusza. Powód wniósł też o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że jest akcjonariuszem pozwanej spółki posiadającym 7602 akcji. Powód jest także przewodniczącym Rady Porozumienia Akcjonariuszy Spółki Akcyjnej Elektrim w Warszawie, która zrzesza 600 akcjonariuszy, skupiających ponad 5 % kapitału zakładowego. Jednym z głównych celów akcjonariuszy jest przeprowadzenie rzetelnej wyceny majątku spółki, a w dalszej perspektywie doprowadzenie spółki do powrotu na Giełdę Papierów Wartościowych. Na wniosek pełnomocnika 587 akcjonariuszy pozwanej, reprezentujących 5,28 % kapitału zakładowego, na dzień 27 lipca 2018 r. zwołane zostało przez zarząd Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Elektrim S.A. w Warszawie (dalej NWZA). Porządek obrad pierwotnie w pełni odpowiadał wnioskowi mniejszościowych akcjonariuszy. Zarząd pozwanego wprowadził do porządku obrad pkt 8 dotyczący podjęcia uchwały w sprawie skreślenia z porządku obrad punktów porządku oznaczonych w Ogłoszeniu o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ze względu na sprzeczność z prawem uchwał przewidzianych do podjęcia. Dnia 27 lipca 2018 r. rozpoczęto obrady NWZA, które zostały odroczone do dnia 24 sierpnia 2018 r. Na obradach obecny był powód. Uchwałą nr 6 NWZA z 24 sierpnia 2018 r. wykreślono z porządku obrad wszystkie punkty porządku obrad, których umieszczenia żądali akcjonariusze mniejszościowi. Przedłożone przez akcjonariuszy mniejszościowych projekty uchwał nie zostały poddane pod głosowanie. Powód głosował przeciwko uchwale, a także żądał zaprotokołowania sprzeciwu. Powód wskazał, że uchwała nr 6 NWZA z dnia 24 sierpnia 2018 r. podjęta została sprzecznie

z ustawą, ponieważ dysponentami porządku obrad, uprawnionymi do jego zmiany, byli akcjonariusze mniejszościowi, czym naruszono art. 400 § 1 k.s.h. Uchwała ponadto faktycznie pozbawiała akcjonariuszy mniejszościowych możliwości udzielenia przez zarząd informacji dotyczących pozwanej spółki, co naruszało art. 428 § 1 i art. 429 k.s.h. Uchwała naruszała również art. 425 § 1 k.s.h., ponieważ NWZA głosami głównego akcjonariusza nie było władne, żeby uznać projekty uchwał wskazane przez mniejszościowych akcjonariuszy za niezgodne z prawem.

Podstawę faktyczną ewentualnego żądania uchylenia ww. uchwały powód uzasadniał sprzecznością uchwały z dobrymi obyczajami i pokrzywdzeniem akcjonariusza. Uchwała pozbawiała akcjonariuszy mniejszościowych prawa do poddania pod dyskusję i głosowania umieszczonych na żądanie akcjonariuszy mniejszościowych projektów uchwał, a także prawa do zadawania pytań zarządowi w zakresie spraw objętych porządkiem obrad. Zaskarżona uchwała ograniczała przebieg NWZA wyłącznie do dyskusji i głosowania nad uchwałami wprowadzonymi na żądanie głównego akcjonariusza. Doprowadziła do obstrukcji NWZA, co polegało na ograniczeniu zakresu obrad NWZA, pominięciu spraw porządku obrad wprowadzonych przez mniejszościowych akcjonariuszy, nieprzystąpieniu przez akcjonariusza większościowego do głosowania nad projektem uchwały w sprawie emisji akcji serii W, braku kontynuacji NWZA zgodnie z porządkiem obrad przyjętych uchwałą NWZA nr 2 z dnia 27 lipca 2018 r. Sposobie zredagowania projektu uchwały, okoliczności jej publikacji, a także sposób procedowania jej głosowania mogły wprowadzić w błąd akcjonariuszy mniejszościowych.

Pozwany złożył odpowiedź na pozew. Wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że NWZA, na którym podjęto zaskarżoną uchwałę, miało prawo ją podjąć, a sama zaskarżona uchwała jest dla akcjonariuszy mniejszościowych korzystna. Wskazany przez akcjonariuszy mniejszościowych porządek obrad obejmował uchwały przekraczające kompetencje walnego zgromadzenia, a ich podjęcie byłoby sprzeczne z prawem.

Pozwany zaprzeczył, aby sposób procedowania przedmiotowej uchwały mógł wprowadzić akcjonariuszy w błąd. Uchwała przygotowana została w sposób zrozumiały i precyzyjny. Pozwany wskazał, że uprawnienie mniejszościowego akcjonariusza do zwołania walnego zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad skierowane jest wobec zarządu, który takim żądaniem jest związany. Nie oznacza to jednak, że walne

zgromadzenie jest obowiązane do zajęcia się wprowadzoną do porządku obrad przez mniejszościowego akcjonariusza sprawą. Ponadto – wskazywał pozwany – zarząd władny jest do merytorycznej oceny składanych przez akcjonariuszy mniejszościowych żądań, zwłaszcza gdy stanowią one nadużycie prawa. Pozwany podał, że zasadniczym celem wnioskodawców było upowszechnienie bezzasadnych oskarżeń wobec członków zarządu oraz pozostałych akcjonariuszy. Zgłoszone projekty uchwał stanowiły nadużycie przyznanego akcjonariuszy mniejszościowym uprawnienia. Pozwany wskazał także, że zaproponowane przez akcjonariuszy mniejszościowych uchwały były sprzeczne z prawem. Uchwała dotycząca powołania czterech rewidentów sprzeczna byłaby z art. 84 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej. Wskazany zakres badań znacznie przekraczałby kompetencje rewidenta do spraw szczególnych. Ponadto pozwany wywodził, że szereg kolejnych uchwał projektowanych przez akcjonariuszy mniejszościowych stało w sprzeczności z art. 375¹ k.s.h., gdyż stanowiły niedozwolone wydanie polecenia zarządowi i wkroczenie w jego kompetencje.

Odnosnie ewentualnego żądania powoda, pozwany wskazał, że brak jest podstaw do uchylenia uchwały, ponieważ nie występują łącznie przesłanki naruszenia dobrych obyczajów oraz podjęcia uchwały w celu pokrzywdzenia akcjonariusza. Pozwany podał, że powód uzasadnił swoje żądanie w sposób ogólnikowy – nie wykazał sprzeczności zaskarżonej uchwały z dobrymi obyczajami.

W piśmie przygotowawczym z dnia 27 listopada 2018 r. (k. 315-321) powód wywodził, że nie sposób się zgodzić ze stanowiskiem, jakoby zaskarżona uchwała była dla akcjonariuszy mniejszościowych korzystna. Na skutek zmian w porządku obrad wprowadzonych przez głównego akcjonariusza NWZA, na której podjęto zaskarżoną uchwałę, sprowadziła się do jałowej i bezcelowej debaty nad potencjalnie niekorzystną dla akcjonariuszy mniejszościowych uchwałą o emisji akcji serii W. Przebieg obrad ograniczył się do debaty nad projektami uchwał głównego akcjonariusza z całkowitym pominięciem projektów uchwał akcjonariuszy mniejszościowych. Jedynym efektem NWZA była obstrukcja inicjatywy akcjonariuszy Porozumienia, w skład którego wchodził powód, mająca na celu wyjaśnienie oraz wyeliminowanie nawarstwionych przez lata nieprawidłowości w spółce. Powód zaprzeczył również, aby celem żądania zwołania NWZA miało być oczernienie spółki oraz jej organów. Jednym z głównych celów akcjonariuszy mniejszościowych było przeprowadzenie rzetelnej wyceny majątku spółki przez niezależnego audytora, a w dalszej perspektywie doprowadzenie do powrotu spółki do notowań na GPW. Realizacji tego celu służyło przedłożenie projektu uchwały o powołaniu rewidentów ds. szczególnych w trybie art. 84 ustawy o ofercie. Przedmiotem badania objęte zostałyby cztery

kluczowe zagadnienia w kontekście wyceny wartości spółki. Kolejnym etapem miało być natomiast powołanie rewidenta ds. szczególnych celem niezależnej wyceny wartości spółki.

Powód wskazał ponadto, że zaskarżona uchwała mogła wprowadzać w błąd i budziła wątpliwości akcjonariuszy. Uchwała została odebrana przez niektórych akcjonariuszy jako mająca charakter materialno-techniczny. Skreślenie z porządku punktów nr 5-11 z uwagi na ich przeniesienie do punktów nr 9-15 mogło zostać odebrane przez akcjonariuszy jako mające na celu uniknięcie podwójnego głosowania nad tymi samymi uchwałami. Zmiany w brzmieniu uchwały mogłyby prowadzić do wniosku, że zaskarżona uchwała miała charakter wyłącznie materialno-techniczny, a jej celem było usunięcie nieaktualnych propozycji uchwał.

Powód podał, że zaprezentowana przez pozwanego wykładnia art. 400 § 1 k.s.h. wypacza jego istotę. Taka wykładnia pozostaje również w sprzeczności z wykładnią prowsólnotowową przepisów, których celem było, zgodnie z dyrektywą 2007/36/WE, zapewnienie akcjonariuszom mniejszościowym prawa do debaty.

Powód wskazał także, że bezzasadne było skreślenie zaskarżoną uchwałą punktu porządku obrad w zakresie powołania rewidentów ds. szczególnych. Charakter zagadnień, które miały być poddane badaniu został szczegółowo opisany w załączonym do pisma wniosku o powołanie rewidentów ds. szczególnych. Przedmiotem analizy miało być zbadanie szeregu spraw, które w ocenie wnioskodawców mogły skutkować pokrzywdzeniem spółki. Powód wywodził, że NWZA, podejmując zaskarżoną uchwałę, nie było w żaden sposób uprawnione do uznania projektu uchwały w tym zakresie za sprzeczne z prawem. Rozstrzygnięcie w zakresie dopuszczalności wniosku pod kątem przesłanek ustawowych wyda natomiast właściwy sąd rejestrowy.

Powód podniósł także, że procedowane uchwały nie mogły mieć dla zarządu charakteru bezwzględnie wiążących poleceń, ale sugestie czy zalecenia zgromadzenia.

W piśmie z dnia 10 kwietnia 2019 r. (k. 365-373) – załączniku do protokołu rozprawy – pozwany odniósł się do pisma powoda z dnia 27 listopada 2018 r. Pozwany wskazał, że mniejszościowy akcjonariusz żądał podjęcia uchwał sprzecznych z prawem, podczas gdy nie budzi wątpliwości, że nikt nie może być zobowiązany do łamania prawa. Zasadniczym celem było stworzenie publicznego forum do formułowania zarzutów o charakterze subiektywnym i personalnym przez akcjonariusza mniejszościowego, co potwierdza treść zaproszeń wystosowanych przez Porozumienie do mediów.

Pozwany podał, że powód podnosi okoliczności nie mające znaczenia w sprawie. Brak jest bowiem w związku między zaskarżoną uchwałą a niepodjętą uchwałą w sprawie emisji akcji serii W.

Wskazał również, że walne zgromadzenie nie jest adresatem jakichkolwiek obowiązków przewidzianych w art. 400 § 1 i w art. 401 § 1 k.s.h. Przepisy te są skierowane do zarządu spółki akcyjnej, a nie do walnego zgromadzenia. Gdyby ustawodawca chciał nałożyć na walne zgromadzenie jakikolwiek obowiązek, to uczyniłby to wprost, jak np. w art. 385 § 3 k.s.h. Żaden przepis nie nakłada na walne zgromadzenie obowiązku prowadzenia obrad w sprawach zgłoszonych przez akcjonariuszy w trybie art. 400 § 1 i w art. 401 § 1 k.s.h., natomiast art. 409 § 2 k.s.h. wprost przyznaje walnemu zgromadzeniu prawo do usuwania spraw zamieszczonych w porządku obrad. W konsekwencji walne zgromadzenie nie ma obowiązku zajmowania się sprawami zgłoszonymi w trybie określonym w art. 400 § 1 i w art. 401 § 1 k.s.h. Pozwany podniósł, że nieprzekonujące są argumenty dotyczące możliwości poddania kontroli sądowej decyzji zarządu o niezwołaniu zgromadzenia pomimo żądania akcjonariuszy mniejszościowych zgłoszonego na podstawie art. 400 § 1 k.s.h. Analogicznej kontroli nie przewidziano dla przypadku nieuwzględnienia żądania umieszczenia w porządku obrad określonych spraw. Bezzasadnym jest także odwoływanie się do dyrektywy nr 2007/36/WE, skoro już z samego tytułu tej dyrektywy wynika, że znajduje ona zastosowanie jedynie do spółek, których akcje zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, natomiast akcje spółki pozwanej nie są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym. Pozwany podał, że proponowana przez mniejszościowego akcjonariusza uchwała o odwołaniu prezesa zarządu spółki z uwagi na prowadzone postępowanie przygotowawcze stanowiłaby naruszenie dóbr osobistych Wojciecha Piskorza, gdyż sugerowałaby popełnienie przez niego przestępstwa.

Odnosnie podstawy ewentualnej żądania pozwany wywodził, że powód nie podał, jaki dobry obyczaj miałby zostać naruszony przez uchwałę. Treść podjętej uchwały jest precyzyjna i zrozumiała. Głosowanie nad uchwałą natomiast odbyło się zgodnie z przyjętym porządkiem obrad.

Pismem z dnia 23 października 2019 r. (k. 447-450) zajął stanowisko Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (dalej KNF), który przystąpił do niniejszego postępowania. Wskazał, że zarzewie sporu stanowi zagadnienie o charakterze korporacyjnym pomiędzy akcjonariuszami mniejszościowymi i większościami. Podniósł, że najważniejszymi zasadami ładu korporacyjnego opartymi na dobrych praktykach i wypracowanych zwyczajowych regułach postępowania w spółkach publicznych są: zasada dotycząca rządów

większości i ochrony mniejszości oraz zasada uczciwych intencji i nienadużywania uprawnień oraz zasady dotyczące walnych zgromadzeń. Zasada uczciwych intencji i nienadużywania uprawnień dotyczy takiej praktyki wykonywania praw przez akcjonariuszy i organy spółki, która wykorzystuje instytucje prawne w sposób wykraczający poza ich cel i gospodarcze uzasadnienie. Przewodniczący KNF wskazał, że dobre praktyki walnych zgromadzeń są szczególnie istotne z punktu widzenia ich uprawnień i roli jaką pełnią w spółce. Jest to jedyny organ w spółce, w którym ma prawo uczestniczyć każdy akcjonariusz, nawet jeżeli posiada tylko jedną akcję.

Podniósł, że zdarza się, co miało miejsce w stanie faktycznym niniejszej sprawy, że w celu utrudnienia akcjonariuszowi mniejszościowemu realizacji jego praw, walne zgromadzenia zwołane na wniosek mniejszości, głosami większości podejmuje uchwałę o nieodbywaniu obrad. Dlatego w ocenie Przewodniczącego KNF, jeżeli już takie zgromadzenie zostało zwołane na wniosek akcjonariuszy albo na wniosek akcjonariuszy została umieszczona w porządku obrad konkretna sprawa, to zgodnie z Kodeksem dobrych praktyk stosowanych na rynku kapitałowym, odwołanie takiego walnego zgromadzenia powinno nastąpić tylko i wyłącznie za zgodą wyrażoną przez wszystkich wnioskodawców. Przewodniczący KNF wskazał, że, mając na uwadze, że w stanie faktycznym objętym niniejszym postępowaniem, liczba akcji posiadanych przez akcjonariusza większościowego zapewnia mu przegłosowanie uchwały przewidzianej w art. 409 § 2 k.s.h., jest rzeczą oczywistą, że akcjonariusz większościowy jest w stanie skutecznie udaremnić każdą próbę poddania pod głosowanie uchwał zgłoszonych przez akcjonariuszy mniejszościowych do porządku obrad zgromadzenia, czego przykładem jest uchwała stanowiąca przedmiot zaskarżenia w sprawie. W ocenie Przewodniczącego KNF stanowi to nadużycie przez akcjonariusza większościowego wykonywania prawa określonego w art. 409 § 2 k.s.h., zarezerwowanego do wyłącznej kompetencji walnego zgromadzenia. Skutkiem podjęcia dnia 24 sierpnia 2018 r. zaskarżonej uchwały było skreślenie z porządku obrad przez NWZA S.A. punktów porządku obrad obejmujących uchwały zgłoszone przez akcjonariuszy mniejszościowych i w konsekwencji niepoddanie ich pod głosowanie, co pozbawiło akcjonariuszy mniejszościowych możliwości poddania pod dyskusję i głosowania wnioskowanych punktów porządku obrad, a także prawa do zadawania pytań.

Przewodniczący KNF, podsumowując swoje stanowisko, wskazał, że działanie pozwanego stanowiło przykład istotnego naruszenia regulacji stosunków korporacyjnych w spółkach publicznych, co uzasadnia wnioskowanie o uchylenie uchwały. Z uwagi natomiast na fakt, że doszło również do naruszenia prawa akcjonariuszy do uzyskania od zarządu

informacji dotyczących spółki zgodnie z art. 428 k.s.h., to daje to podstawę do stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Daniel Olechnowicz jest mniejszościowym akcjonariuszem Elektrim S.A. w Warszawie. Posiada 7602 akcji spółki o wartości nominalnej 1 zł na akcję zdeponowanych na rachunku maklerskim ING Banku Śląskiego S.A. w Katowicach. Daniel Olechnowicz jest Przewodniczącym Rady Porozumienia Akcjonariuszy Spółki Akcyjnej Elektrim w Warszawie, której sygnatariuszami jest na chwilę obecną ponad 600 akcjonariuszy spółki skupiających ponad 5% kapitału zakładowego Spółki. Porozumienie powstało celem ochrony mniejszościowego akcjonariusza spółki Elektrim S.A. w Warszawie.

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: świadectwo depozytowe k. 29, struktura akcjonariatu k. 28.

Pełnomocnik 587 akcjonariuszy Elektrim S.A. w Warszawie, będących członkami Porozumienia Akcjonariuszy Spółki Akcyjnej Elektrim (dalej Porozumienie), posiadających łącznie 4.426.501 akcji uprawniających do 4.426.501 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 5,28 % kapitału zakładowego spółki, wniósł pismem z dnia 22 maja 2018 r. o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (dalej NWZA) spółki na wniosek akcjonariuszy reprezentujących i posiadających ponad 5% ogólnej liczby głosów w spółce. Żądanie zwołania NWZA z dnia 22 maja 2018 r. zostało Spółce doręczone w dniu 23 maja 2018 r. Zarząd Elektrim S.A. w Warszawie zwołał na dzień 27 lipca 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z następującym, zgodnym z żądaniem akcjonariuszy mniejszościowych, porządkiem obrad:

- 1) Otwarcie Zgromadzenia,
- 2) Wybór Przewodniczącego Zgromadzenia,
- 3) Stwierdzenie prawidłowości zwołania Zgromadzenia i jego zdolności do podejmowania uchwał,
- 4) Przyjęcie porządku obrad,
- 5) Podjęcie uchwały w sprawie powołania rewidenta do spraw szczególnych na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania

instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych z dnia 29 lipca 2005 r. w brzmieniu zgodnym z projektem uchwały przedłożonym przez wnioskodawców – członków Porozumienia Spółki Akcyjnej Elektrim,

- 6) Podjęcie uchwały w sprawie przywrócenia Spółki do ponownego dopuszczenia akcji spółki do obrotu na głównym rynku giełdowym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.,
- 7) Podjęcie uchwały w sprawie zobowiązania zarządu Spółki do rozpoczęcia procedury połączenia transgranicznego Spółki i wszystkich zagranicznych spółek grupy Elektrim, które faktycznie uczestniczyły w wykonaniu porozumienia z 2010 r. zawartego przez Spółkę między innymi z Vivendi SA i Deutsche Telekom GmbH w przedmiocie uregulowania wszelkich sporów prawnych dotyczących Polskiej Telefonii Cyfrowej sp. z o. o.,
- 8) Podjęcie uchwały w sprawie odwołania Pana Wojciecha Piskorza z funkcji Prezesa Zarządu Spółki,
- 9) Podjęcie uchwały w sprawie zobowiązania zarządu Spółki do bieżącego informowania o prowadzonym postępowaniu przygotowawczym,
- 10) Podjęcie uchwały w sprawie zobowiązania zarządu Spółki do złożenia zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę Spółki,
- 11) Podjęcie uchwały w sprawie zabezpieczenia i konsolidacji na koncie bankowym Spółki zysków Spółki oraz spółek Grupy Elektrim za lata 2016-2017,
- 12) Podjęcie uchwały w sprawie poniesienia kosztów zwołania i odbycia zgromadzenia przez Spółkę,
- 13) Zamknięcie obrad Zgromadzenia.

Do żądania dołączone zostały projekty uchwał. W projekcie uchwały w sprawie powołania rewidenta do spraw szczególnych wskazano, że przedmiot i zakres badania prowadzonego przez rewidenta do spraw szczególnych obejmowałyby m.in. analizę transakcji przeniesienia przez spółkę lub spółki Grupy Kapitałowej Elektrim S.A. akcji spółki Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A., analizę sposobu podziału zysku w Embud 2 sp. z o.o. S.K.A. w Warszawie, analizę w zakresie łącznej wysokości i sposobu rozdysponowania wszelkich środków pieniężnych lub innych aktywów uzyskanych przez spółkę lub spółki Grupy Elektrim w wykonaniu porozumienia z 2010 r. zawartej przez spółkę z Vivendi S.A. i Deutsche Telekom GmbH w przedmiocie uregulowania wszelkich sporów prawnych dotyczących Polskiej Telefonii Cyfrowej sp. z o.o., analizę w zakresie dywidend

wypłaconych w 2011 r. swoim udziałowcom przez Polska Telefonię Cyfrową sp. z o.o., w którym to okresie jej udziałowcem pozostawał Elektrim S.A., analizę w zakresie udzielonych i otrzymywanych w latach od 2006 do 2017 r. pożyczek, zarówno pomiędzy spółką lub spółkami grupy Elektrim, jak też pomiędzy spółką lub spółkami Grupy Elektrim a innymi podmiotami, oszacowanie rynkowej wyceny wartości majątku spółki ze spółkami Grupy Elektrim wraz z oszacowaniem poszczególnych składników majątku oraz określenie rzeczywistych potrzeb finansowych Elektrim S.A. na płynne środki finansowe w kontekście prowadzonych postępowań sądowo-administracyjnych w zakresie zapłaty podatku dochodowego od osób prawnych oraz możliwości pozyskania tych środków z majątku spółki lub spółek Grupy Elektrim lub z rynków finansowych przy uwzględnieniu przez rewidenta ds. szczególnych wyników badania w zakresie określonym w § 2 ust. 1-5 uchwały. W uzasadnieniu wniosku (§ 3 pkt 1-7) wskazano m.in., że badanie w zakresie rozporządzeń akcjami jest istotne z uwagi na to, że zarząd Elektrim S.A. nie wyjaśnił okoliczności transakcji przeniesienia przez Elektrim S.A. akcji spółki Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A. Odnośnie wyceny majątku spółki wskazano, że umożliwi to określenie godziwej wartości przypadającej na jedną akcję spółki. Wskazano również, że badanie rozdysponowania przez Embud 2 sp. z o.o. S.K.A. środków z dywidend jest uzasadnione dla oceny, czy pobrane dywidendy powinny mieć wpływ na wycenę spółki. Badanie w zakresie łącznej wysokości i sposobu rozdysponowania wszelkich środków pieniężnych lub innych aktywów uzyskanych przez spółkę lub spółki Grupy Elektrim w wykonaniu porozumienia z 2010 r. w przedmiocie uregulowania wszelkich sporów prawnych dotyczących Polskiej Telefonii Cyfrowej jest kluczowe dla określenia, czy spółka otrzymała wszystkie środki należne jej tytułem przedmiotowego porozumienia oraz gdzie te środki trafiły. Zweryfikowanie natomiast przez rewidenta ds. szczególnych rzeczywistych możliwości spółki w zakresie płynnych środków finansowych umożliwi ocenę zasadności kolejnych emisji nowych akcji spółki.

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: żądanie zwołania NWZA z dnia 22 maja 2012 r. wraz z załącznikami - listą mocodawców i projektami uchwał oraz potwierdzeniem nadania k. 46-72, ogłoszenie spółki Elektrim S.A. w Warszawie z dnia 6 czerwca 2018 r. k. 73-76.

Pismem z dnia 3 lipca 2018 r. doręczonym Spółce w dniu 5 lipca 2018 r. pełnomocnik akcjonariuszy wniósł o zmianę porządku obrad oraz zmianę projektu uchwały w zakresie

powołania rewidenta ds. szczególnych. Zmiana dotyczyła pkt 5) porządku obrad wnioskowanego przez mniejszościowego akcjonariusza.

Dowód: wniosek o zmianę porządku obrad oraz projektu uchwały z dnia 3 lipca 2018 r. wraz z potwierdzeniem jego nadania k. 87-94.

Akcjonariusz większościowy spółki Bithell Holdings Limited pismem z dnia 5 lipca 2018 r. zażądał umieszczenia w porządku obrad NWZA zwołanego na dzień 27 lipca 2018 r. uchwały w sprawie skreślenia z porządku obrad Zgromadzenia punktów porządku obrad oznaczonych w ogłoszeniu o zwołaniu NWZA opublikowanym przez spółkę dnia 6 czerwca 2018 r., numerami od 5 do 11 ze względu na sprzeczność z prawem uchwał przewidzianych do podjęcia.

Dowód: pismo Bithell Holdings Limited z dnia 5 lipca 2018 r. wraz z załącznikami k. 284-307

Zarząd Elektrim S.A. w Warszawie rozszerzył i zmienił porządek obrad NWZA zwołanego na dzień 27 lipca 2018 r. i wprowadził do niego m.in. punkt nr 8) dotyczący podjęcia uchwały w sprawie skreślenia z porządku obrad Zgromadzenia punktów porządku oznaczonych w Ogłoszeniu o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, opublikowanym przez Spółkę w dniu 6 czerwca 2018 roku, numerami od 5 do 11 ze względu na sprzeczność z prawem uchwał przewidzianych do podjęcia.

Dowód: ogłoszenie spółki z dnia 7 lipca 2018 r. wraz z projektami uchwał k. 95-114.

Daniel Olechnowicz znalazł się w wykazie akcjonariuszy uprawnionych do udziału w przedmiotowym zgromadzeniu (poz. 353 wykazu), posiadając 7602 akcji, a także 7602 głosów. Akcjonariusz większościowy Bithell Holdings Ltd. posiadał 93,04 % głosów na NZWA.

Dowód: wykaz akcjonariuszy uprawnionych do udziału w NWZA k. 115-129.

Obrady NWZA Elektrim S.A. w Warszawie rozpoczęto dnia 27 lipca 2018 r. Przewodniczącym Zgromadzenia został Jerzy Modrzejewski. Podjętą na obradach uchwałą nr 2 NWZA z dnia 27 lipca 2018 r. przyjęto porządek obrad zgodnie z ogłoszeniem spółki z dnia 7 lipca 2018 r. W porządku obrad umieszczono punkt 9) dotyczący podjęcia uchwały w sprawie skreślenia z porządku obrad Zgromadzenia punktów porządku obrad oznaczonych w

ogłoszeniu o zwołaniu NWZA opublikowanym przez spółkę dnia 6 czerwca 2018 r., numerami od 5 do 11 ze względu na sprzeczność z prawem uchwał przewidzianych do podjęcia. Powziętą uchwałą nr 4 NWZA z dnia 27 lipca 2018 r. ogłoszono przerwę w obradach do dnia 24 sierpnia 2018 r. Po przerwie dnia 24 sierpnia 2018 r. obrady NWZA z dnia 27 lipca 2018 r. zostały wznowione. Na obradach podjęta została uchwała nr 6 NWZA w sprawie skreślenia z porządku obrad zgromadzenia punktów porządku obrad oznaczonych w Ogłoszeniu o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, opublikowanym przez Spółkę w dniu 6 czerwca 2018 roku, numerami od 5 do 11 ze względu na sprzeczność z prawem uchwał przewidzianych do podjęcia. W treści uchwały w § 1 wskazano, że skreśla się z porządku obrad NWZA punkty od 5-11, tj. obejmujące:

- 1) Podjęcie uchwały w sprawie powołania rewidentów do spraw szczególnych na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych z dnia 29 lipca 2005 r. w brzmieniu zgodnym z projektem uchwały przedłożonym przez wnioskodawców – członków Porozumienia Spółki Akcyjnej Elektrim,
- 2) Podjęcie uchwały w sprawie przywrócenia Spółki do ponownego dopuszczenia akcji spółki do obrotu na głównym rynku giełdowym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.,
- 3) Podjęcie uchwały w sprawie zobowiązania zarządu Spółki do rozpoczęcia procedury połączenia transgranicznego Spółki i wszystkich zagranicznych spółek grupy Elektrim, które faktycznie uczestniczyły w wykonaniu porozumienia z 2010 r. zawartego przez Spółkę między innymi z Vivendi SA i Deutsche Telekom GmbH w przedmiocie uregulowania wszelkich sporów prawnych dotyczących Polskiej Telefonii Cyfrowej sp. z o. o.,
- 4) Podjęcie uchwały w sprawie odwołania Pana Wojciecha Piskorza z funkcji Prezesa Zarządu Spółki,
- 5) Podjęcie uchwały w sprawie zobowiązania zarządu Spółki do bieżącego informowania o prowadzonym postępowaniu przygotowawczym,
- 6) Podjęcie uchwały w sprawie zobowiązania zarządu Spółki do złożenia zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę Spółki,
- 7) Podjęcie uchwały w sprawie zabezpieczenia i konsolidacji na koncie bankowym Spółki zysków Spółki oraz spółek Grupy Elektrim za lata 2016-2017.

W § 2 uchwały wskazano, że uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia. W głosowaniu nad uchwałą oddano ważnych 70 259 185 głosów. Za uchwałą oddano 65 699 27 głosów. Przeciw oddano 4 560 258 głosów. Głosów wstrzymujących się oddano 1000. Daniel Olechnowicz działając w imieniu własnym oraz jako pełnomocnik Doroty Nowak-Stelmach i Piotra Stelmacha oświadczył, że głosował w imieniu własnym oraz swoich mocodawców przeciw przyjęciu uchwały, a także że zgłasza sprzeciw. Następnie wobec wyczerpania porządku obrad NWZA zostało zamknięte. W trakcie obrad NWZA z dni 27 lipca 2018 r. oraz 24 sierpnia 2018 r. żądane przez akcjonariuszy mniejszościowych uchwały nie zostały poddane pod głosowanie.

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: protokół z obrad NWZA odbytych w dniu 27 lipca 2018 r. – akt notarialny rep. A nr 6345/2018 sporządzony przez notariusza Dariusza Wierzchuckiego k. 130-143, protokół z obrad NWZA odbytych w dniu 24 sierpnia 2018 r. – akt notarialny rep. A nr 6798/2018 sporządzony przez notariusza Dariusza Wierzchuckiego k. 156-189.

W toku obrad nadzwyczajnego walnego zgromadzenia przeprowadzonych w dniach 27 lipca 2018 r. oraz 24 sierpnia 2018 r. nie przeprowadzona została debata dotycząca złożonych przez mniejszościowych akcjonariuszy punktów obrad. Pytania były zadawane co do punktów obrad, które zgłaszał akcjonariusz większościowy. Pozostałe pytania były uchylane przez przewodniczącego NWZA. W toku obrad debatowano głównie nad sprawami spółki zgłoszonymi przez większościowego akcjonariusza. NWZA zostało zamknięte po podjęciu uchwały nr 6, a mniejszościowych akcjonariuszy nie dopuszczono do głosu. Brak było możliwości zadawania pytań co do podjętej uchwały. W obradach uczestniczył zarząd spółki Elektrim S.A. w Warszawie.

Dowód: zeznania świadków Piotra Szyszko k. 362v-363, Radosława Staronia k. 363, Piotra Antoszka k. 444v-445, Tomasza Golisza k. 445-445v, zeznania powoda Daniela Olechnowicza przesłuchiwanego w charakterze strony k. 474-476.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy, zeznań świadków oraz twierdzeń stron co do okoliczności niespornych. Autenticzność złożonych w sprawie dokumentów przez strony nie była w trakcie postępowania kwestionowana, a Sąd z urzędu również nie dopatrył się do tego podstaw. Sąd przeprowadził dowód z zeznań świadków: Piotra Szyszko, Radosława Staronia, Piotra Antoszka oraz Tomasza Golisza i dowód z przesłuchania stron z ograniczeniem do

przesłuchania strony powodowej. Sąd uznał zeznania świadków i przesłuchanie powoda za w pełni wiarygodne. Zeznania świadków i przesłuchanie stron miały charakter pomocniczy w przedmiotowym postępowaniu – pozwoliły na zobrazowanie przebiegu obrad, na których podjęta została kwestionowana przez powoda uchwała.

Sąd zważył co następuje.

Powództwo podlegało uwzględnieniu co do pierwszego z żądań ewentualnych.

Podstawą prawną wywiedzonego roszczenia jest art. 425 k.s.h., z którego wynika uprawnienie do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia sprzecznej z ustawą. Przepis ten odwołuje się do art. 422 § 2 k.s.h. w zakresie określenia podmiotów, którym przysługuje prawo do zaskarżenia uchwały, które przysługuje:

- 1) zarządowi, radzie nadzorczej oraz poszczególnym członkom tych organów;
- 2) akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu; wymóg głosowania nie dotyczy akcjonariusza akcji niemej;
- 3) akcjonariuszowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w walnym zgromadzeniu;
- 4) akcjonariuszom, którzy nie byli obecni na walnym zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania walnego zgromadzenia lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad.

Wskazać należy, iż legitymacja procesowa jest przymiotem strony procesu, który można określić jako uprawnienie do wystąpienia w danym procesie w charakterze powoda albo pozwanego. W tym sensie legitymacja procesowa przysługuje podmiotowi przytoczonego w powództwie prawa podmiotowego albo stosunku prawnego. Oznacza to, że legitymacja procesowa wynika ze związku, jaki zachodzi pomiędzy danymi podmiotami a przedmiotem procesu. Związek ten uwidacznia prawo podmiotowe lub stosunek prawny przytoczony przez powoda w powództwie pod zewnętrzną postacią okoliczności faktycznych.

Uprawnienie powoda do wystąpienia w niniejszym procesie w charakterze powoda wynika z [art. 422 § 2 pkt 2](#) k.s.h, Powód jest akcjonariuszem spółki, brał udział osobiście w Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Elektrim S.A. w Warszawie, które odbyło się w dniach 27 lipca 2018 r. oraz 24 sierpnia 2018 r. (dalej NWZA). Powód złożył w

spółce imienne świadectwo depozytowe zgodnie z art. 406 § 3 k.s.h. i został dopuszczony do udziału w NWZA. Powód wykazał, iż po powzięciu zaskarżonej uchwały nr 6 NWZA z 24 sierpnia 2018 r. zgłosił sprzeciw, który na jego żądanie został zaprotokołowany w protokole z obrad NWZA odbytych w dniu 24 sierpnia 2018 r. Oznacza to, że powód miał legitymację procesową w niniejszej sprawie.

Regulacja ustawowa przewiduje konieczność zachowania terminu na wniesienie pozwu, przy czym w przypadku spółki akcyjnej publicznej jest to termin trzydziestu dni od dnia ogłoszenia uchwały, nie później jednak niż w terminie roku od dnia powzięcia uchwały (art.425 § 3 k.s.h.).

Zaskarżona uchwała podjęta została dnia 24 sierpnia 2018 r. Powód wniósł pozew dnia 24 września 2018 r., zachowując ustawowy, miesięczny termin na złożenia powództwa. Tym samym, wszelkie formalne warunki dopuszczalności wytoczenia powództwa wynikające z powołanych wyżej regulacji prawnych zostały spełnione. Pozwany nie kwestionował legitymacji procesowej powoda.

Przyczyny sprzeczności uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych z ustawą (art. 252 § 1 i art. 425 § 1 k.s.h.) dzieli się na mające charakter formalny i materialny (zob. J. Dąbrowska, Zaskarżanie uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych, WK 2016, str. 81). Uchybienia formalne mogą stanowić podstawę stwierdzenia nieważności uchwały walnego zgromadzenia, jeśli wywarły wpływ na jej treść. Jest to utrwalone stanowisko w judykaturze i nauce prawa (wyrok Sądu Najwyższego z 8 grudnia 1998 r., I CKN 243/98, opubl. w OSNC z 1999 r. Nr 6, poz. 116, uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 16 lutego 2005 r., III CK 296/04, opubl. w OSNC z 2006 r. Nr 2, poz. 31, teza wyroku Sądu Najwyższego z 10 marca 2005 r., III CK 477/04, opubl. w Wokandzie z 2005 r. Nr 8, poz. 15, teza wyroku Sądu Najwyższego z 5 lipca 2007 r., II CSK 163/07, opubl. w OSNC z 2008 r. Nr 9, poz. 104, teza wyroku z 19 września 2007 r., II CSK 165/07, opubl. w Legalis nr 165683, M. Michalski, "Spółka Akcyjna", wydanie II, Wolters Kluwer Polska, Warszawa, 2010 r., str. 488-489).

Orzecznictwo sądowe dostarcza wielu przykładów materialnej sprzeczności uchwał z ustawą, które powodują ich nieważność. Szczególne miejsce zajmuje naruszenie prawa uczestnictwa w zgromadzeniu i prawa głosu akcjonariuszy spółki (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 lipca 2006 r., IACa 404/06, LEX nr 26960). Za sprzeczne z ustawą uznano m.in. uchwały walnego zgromadzenia o usunięciu z porządku obrad (na wniosek akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną piątą kapitału zakładowego) wyboru członków rady nadzorczej w drodze głosowania oddzielnymi grupami (art. 385 § 3 k.s.h., zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2008 r., II CSK 304/08,

wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2005 r., V CK 779/04, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 grudnia 2006 r., IACa 692/06).

Wskazać należy, że wyrok sądu stwierdzający nieważność sprzecznej z ustawą uchwały wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub uchwały walnego zgromadzenia spółki akcyjnej ma charakter konstytutywny (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2013 r. o sygn. akt III CZP 13/13).

W przedmiotowej sprawie spór ogniskował się wokół kwestii oceny zgodności kwestionowanej uchwały nr 6 NWZA spółki Elektrim S.A. w Warszawie powziętej na obradach z dnia 24 sierpnia 2018 r. z prawem materialnym, w tym zwłaszcza z art. 400 § 1 k.s.h.

Zgodnie z art. 400 § 1 k.s.h. akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia; statut może upoważnić do żądania zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy reprezentujących mniej niż jedną dwudziestą kapitału zakładowego.

Bezspornym było w przedmiotowej sprawie, że mniejszościowi akcjonariusze, zrzeszeni w Radzie Porozumienia Akcjonariuszy Spółki Akcyjnej Elektrim w Warszawie, reprezentowali co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego i uprawnieni byli zgodnie z art. 400 § 1 k.s.h. do żądania zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, a także umieszczenia określonych spraw w jego porządku.

Zarząd pozwanego nie kwestionował uprawnień akcjonariuszy, zwołał wnioskowane przez akcjonariuszy mniejszościowych NWZA, a także umieścił w porządku obrad zażądane przez nich sprawy. Następnie – na wniosek większościowego akcjonariusza spółki Elektrim S.A. w Warszawie – w porządku obrad umieszczony został punkt, dotyczący powzięcia uchwały, którą skreślano z porządku obrad punkty porządku obrad, o które zawnioskowali mniejszościowi akcjonariusze. Zaskarżoną uchwałą nr 6 NWZA Elektrim S.A. w Warszawie z dnia 24 sierpnia 2018 r. wykreślono z porządku obrad zgromadzenia wnioskowane przez akcjonariuszy mniejszościowych sprawy z porządku obrad NWZA.

W trakcie postępowania pozwany kwestionował przede wszystkim zasadność zaskarżenia uchwały przez powoda, podnosząc, że NWZA głosami akcjonariusza większościowego mogło zdecydować o wykreśleniu tychże punktów z porządku obrad, a podlegające rozpatrzeniu uchwały wnioskowane przez mniejszościowego akcjonariusza

stanowiły w istocie nadużycie ustawowego uprawnienia, ponieważ proponowane uchwały były sprzeczne z prawem.

Argumentacja pozwanego była nietrafna. Zaskarżona uchwała nadzwyczajnego walnego zgromadzenia przegłosowana głosami większościowego akcjonariusza naruszała uprawnienia mniejszościowego akcjonariusza – w tym powoda – określone w art. 400 § 1 k.s.h. Jej rezultatem było pozbawienie akcjonariuszy mniejszościowych przyznanego im przez ustawę uprawnienia do umieszczenia określonych spraw w porządku obrad nadzwyczajnego walnego zgromadzenia. Niewystarczające w tej mierze jest jedynie formalne wprowadzenie przez zarząd wnioskowanych przez akcjonariuszy spraw do porządku obrad. Decyzję co do porządku obrad podejmuje ostatecznie samo walne zgromadzenie (art. 409 § 2 k.s.h.). Może ono przyjąć porządek obrad wskazany w ogłoszeniu o zgromadzeniu, a także wprowadzić do niego zmiany, a w ostateczności skreślić określone sprawy z porządku obrad.

Nie jest ono jednak władne do zmiany porządku obrad, w szczególności głosami akcjonariusza większościowego, która prowadzi do nieprzeprowadzenia na tym zgromadzeniu głosowania w przedmiocie wnioskowanych przez mniejszościowego akcjonariusza spraw. Pogląd taki podzielany jest również w doktrynie (zob. Rodzyńkiewicz Mateusz, Kodeks spółek handlowych. Komentarz, art. 409 k.s.h., wyd. VII, WKP 2018).

Wbrew twierdzeniom pozwanego walne zgromadzenie nie tylko ma możliwość zajęcia się sprawą, która została umieszczona w porządku obrad przez mniejszościowego akcjonariusza, ale również obowiązek uczynienia tego. W przeciwnym razie należałoby przyjąć, że wyrażona w art. 400 § 1 k.s.h. norma prawna stanowiłaby jedynie fikcyjną ochronę akcjonariuszy mniejszościowych, skoro głosami akcjonariusza większościowego walne zgromadzenie mogłoby żądać skreślenia wszelkich umieszczonych przez akcjonariuszy mniejszościowych spraw.

W orzecznictwie przyjmuje się, że wykreślenia z porządku obrad żądania akcjonariusza mniejszościowego o przeprowadzenie głosowania oddzielnymi grupami przy wyborze rady nadzorczej (zob. zwłaszcza wyrok Sądu Najwyższego o sygn. akt II CSK 304/08 z dnia 18 listopada 2008 r., IV CKN 1088/00 z dnia 24 września 1998 r., III CKN 111/01 z dnia 13 czerwca 2003 r.) stanowi naruszenie prawa materialnego, a uchwała skreślająca zamieszczone w porządku obrad żądanie akcjonariusza mniejszościowego jest wobec tego sprzeczna z prawem.

Wbrew twierdzeniom pozwanego bez znaczenia pozostaje przy tym odmienna redakcja art. 400 § 1 k.s.h. w porównaniu z art. 385 § 3 k.s.h., w którym *explicite* wskazano

obowiązek przeprowadzenia głosowania oddzielnymi grupami przy wyborze rady nadzorczej. Przy ocenie należy mieć bowiem przede wszystkim na uwadze, że celem obu norm jest ochrona mniejszościowego akcjonariusza, a semiimperatywny charakter normy wyrażonej w art. 400 § 1 k.s.h. tworzy jego minimalną gwarancję, do przestrzegania której obowiązana jest spółka (zob. również wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 14 grudnia 2010 r., [V ACa 453/10](#), w którym podkreślono, że z uwagi na bezwzględny charakter ochrony praw akcjonariuszy mniejszościowych uprawnienie wynikające z [art. 400 § 1](#) k.s.h. nie mogą być odjęte ze względu na ograniczenie prawa głosu wypływającego z akcji).

Powyższe potwierdza sam przebieg NWZA z dniami 27 lipca 2018 r. oraz 24 sierpnia 2018 r. pozwanej spółki. Akcjonariusze mniejszościowi, w tym także powód, z uwagi na podjęcie uchwały, którą skreślono żądane punkty porządku obrad, pozbawieni zostali możliwości udzielenia przez zarząd informacji związanych z projektowanymi przez akcjonariuszy mniejszościowych uchwałami. Zgodnie z art. 428 § 1 k.s.h. podczas obrad walnego zgromadzenia zarząd jest obowiązany do udzielenia akcjonariuszowi na jego żądanie informacji dotyczących spółki, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad. Przez prawo akcjonariusza do informacji o spółce akcyjnej należy rozumieć ucieleśnione w akcji prawo korporacyjne do uzyskania od zarządu spółki wszelkich danych dotyczących spraw spółki (o osobach pełniących funkcje w organach spółki, o jej sytuacji majątkowej, planach gospodarczych). Prawo do informacji jest prawem indywidualnym akcjonariusza, niezależnym od skupienia w jego ręku określonej części kapitału zakładowego (A. Szumański, w: Kodeks spółek... Supplement, s. 450-451).

Wobec skreślenia z porządku obrad żądanych przez akcjonariuszy mniejszościowych spraw, powód został pozbawiony informacji dotyczącej spółki w zakresie wnioskowanych spraw. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, w trakcie przebiegu obrad spółki w dniach 27 lipca 2018 r. oraz 24 sierpnia 2018 r. nie przeprowadzona została debata dotycząca złożonych przez mniejszościowych akcjonariuszy punktów obrad. Debata toczyła się jedynie wokół zgłoszonych przez większościowego akcjonariusza spraw w porządku obrad. Natomiast po powzięciu uchwały nr 6 NWZA z dnia 24 sierpnia 2018 r. dotyczącej skreślenia żądanych przez akcjonariuszy mniejszościowych punktów porządków obrad zgromadzenie zostało zamknięte. Podkreślić należy, że przewodniczący zgromadzenia powinien prowadzić zgromadzenie zgodnie z przepisami prawa, dobrymi obyczajami i kierując się interesem całej spółki. W trakcie przebiegu zgromadzenia akcjonariusze mniejszościowi pozbawieni zostali prawa do informacji określonego w art. 428 § 1 k.s.h.

Pozwany wskazał, że zasadniczym celem wnioskodawców było upowszechnienie bezzasadnych oskarżeń wobec członków zarządu oraz pozostałych akcjonariuszy. Zgłoszone projekty uchwał stanowiły nadużycie przyznanego akcjonariuszom mniejszościowym uprawnienia. Pozwany wskazał także, że zaproponowane przez akcjonariuszy mniejszościowych uchwały są sprzeczne z prawem.

Odnośnie powyższej argumentacji pozwanego, należy wskazać na wstępie, że ustawodawca w art. 400 § 3 k.s.h. przewiduje, że jeżeli w terminie dwóch tygodni od dnia przedstawienia żądania zarządowi nadzwyczajne walne zgromadzenie nie zostanie zwołane, sąd rejestrowy może upoważnić do zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy występujących z tym żądaniem. W przypadku braku działania przez zarząd akcjonariusze mniejszościowi zwrócić się mogą do sądu rejestrowego celem uzyskania upoważnienia do zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, które wówczas oceni zasadność zwołania takiego zgromadzenia i, jeśli uzna wniosek akcjonariuszy mniejszościowych za nadużycie przysługującego im prawa, to wniosek oddali.

W przedmiotowej sprawie zarząd pozwanej spółki zwołał nadzwyczajne walne zgromadzenie, uwzględniając porządek obrad wnioskowany przez mniejszościowych akcjonariuszy, po czym, na wniosek akcjonariusza większościowego zaskarżoną w sprawie uchwałą nadzwyczajne walne zgromadzenie skreśliło wskazane przez akcjonariuszy mniejszościowych punkty porządku obrad. Walne zgromadzenie nie jest w tej mierze uprawnione do oceny, czy projektowane przez akcjonariuszy mniejszościowych uchwały są sprzeczne z prawem, a jeśli natomiast zarząd powzięłby wątpliwości co do zasadności zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, w sytuacji na przykład rażącego i oczywistego nadużycia uprawnień akcjonariusza mniejszościowego, to mógł takiego nadzwyczajnego walnego zgromadzenia nie zwoływać. Wówczas mniejszościowi akcjonariusze uprawnieni byłiby do zwrócenia się do sądu rejestrowego celem uzyskania upoważnienia do zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia spółki.

Wobec ustalenia, że zaskarżona uchwała nr 6 NWZA Elektrim S.A. w Warszawie z 24 sierpnia 2018 r. była nieważna, to bezprzedmiotowym było badanie, czy projektowane przez mniejszościowych akcjonariuszy uchwały byłyby hipotetycznie sprzeczne z prawem lub aby stanowiły nadużycie prawa podmiotowego mniejszościowych akcjonariuszy. Zauważyć należy, że proponowane przez akcjonariuszy mniejszościowych uchwały nie zostały podjęte, nie wywołują zatem żadnych skutków prawnych, a nie jest wykluczone, że w toku debaty nad nim w trakcie obrad NWZA, gdyby taka debata została przeprowadzona, ich treść by się zmieniła. Jak wcześniej zostało wskazane, NWZA nie było uprawnione do podjęcia

zaskarżonej uchwały wykreślającej z porządku obrad wnioskowane przez akcjonariuszy mniejszościowych punkty porządku obrad na tej podstawie, że projektowane przez mniejszościowych akcjonariuszy uchwały mogły by być sprzeczne z prawem.

W ocenie Sądu niewystarczające są w tej mierze również zarzuty pozwanego dotyczące naruszenia art. 84 ustawy o ofercie publicznej (k. 245). Zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej na wniosek akcjonariusza lub akcjonariuszy spółki publicznej, posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów, walne zgromadzenie może podjąć uchwałę w sprawie zbadania przez biegłego, na koszt spółki, określonego zagadnienia związanego z utworzeniem spółki lub prowadzeniem jej spraw (rewident do spraw szczególnych). Akcjonariusze ci mogą w tym celu żądać zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia lub żądać umieszczenia sprawy podjęcia tej uchwały w porządku obrad najbliższego walnego zgromadzenia. Zgodnie natomiast z art. 85 ustawy o ofercie publicznej, jeżeli walne zgromadzenie nie podejmie uchwały zgodnej z treścią wniosku, o którym mowa w art. 84 ust. 1, albo podejmie taką uchwałę z naruszeniem art. 84 ust. 4, wnioskodawcy mogą, w terminie 14 dni od dnia podjęcia uchwały, wystąpić do sądu rejestrowego o wyznaczenie wskazanego podmiotu jako rewidenta do spraw szczególnych.

Pozwany wskazał, że zakres wnioskowanego badania określonych zagadnień wykraczał znacznie poza kompetencje rewidenta ds. szczególnych. Ponadto że sprzeczny z ustawą był także przedmiotowy zakres żadanego badania.

W ocenie Sądu, na podstawie przedstawionego przez pozwanego materiału dowodowego, brak jest możliwości zweryfikowania jego twierdzeń, mając zwłaszcza na względzie, że do głosowania nad przedmiotową uchwałą w ogóle nie doszło. Możliwa była bowiem zmiana zakresu wnioskowanego badania na skutek na przykład dojścia do porozumienia pomiędzy stronami. Ponadto należyta ocena wniosku powoda, również pod kątem zgodności z przywołanym przez pozwanego art. 84 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej wymagałaby przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, który pozwoliłby określić, czy rzeczywiście, jak twierdzi pozwany, brak było podstaw do złożenia takiego wniosku.

Ponownie wskazać należy, że wobec powzięcia wątpliwości co do zgodności z prawem przyjmowanych uchwał, czy to dotyczących powołania biegłego rewidenta, czy też sprzeczności z art. 375¹ k.s.h. właściwym było odmówienie zwołania NWZA z przyjętym przez mniejszościowego akcjonariusza porządkiem obrad, co umożliwiłoby mu wnoszenie o upoważnienie zarządu przez sąd rejestrowy do zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy spółki. Akcjonariusz mniejszościowy pozbawiony został również w ten sposób prawa debaty nad podejmowanymi uchwałami, co stanowi wartość i

istotny element ładu korporacyjnego spółki, nawet w sytuacji gdyby uchwał ostatecznie nie podjęto.

Pozwany nie wykazał również, w jaki sposób działania akcjonariuszy mniejszościowych, w tym powoda, miałyby wpisywać się w upowszechnienie bezzasadnych oskarżeń wobec członków zarządu oraz pozostałych akcjonariuszy. Nie można uznać za takie działania korzystanie z ustawowych uprawnień, które zagwarantowano akcjonariuszom mniejszościowym. Na ocenę nie może rzutować w tej mierze organizowanie przez mniejszościowych akcjonariuszy manifestacji, zważywszy zwłaszcza na trwający w spółce od lat spór pomiędzy akcjonariuszem większościowym a akcjonariuszami mniejszościowymi.

Powód zgłosił roszczenie procesowe w formie powództwa ewentualnego. Żądał stwierdzenia nieważności uchwały, ewentualnie jej uchylenia. Żądanie ewentualne nie zostało ustawowo uregulowane, jednak należy je uznać za szczególny rodzaj kumulacji roszczeń. Dopuszczalność formułowania w taki sposób żądań jest już ugruntowana w piśmiennictwie prawniczym oraz w praktyce orzeczniczej Sądu Najwyższego i może występować nie tylko w sprawach o świadczenie (zob. orzeczenie z dnia 29 października 1931 r., III. 1 Rw 1574/31, Przegląd Sądowy 1932, poz. 325; wyrok z dnia 26 stycznia 1978 r., IV CR 403/78, OSNCP 1979, Nr 10, poz. 193; postanowienia z dnia 20 maja 1987 r., I CZ 55/97, OSNCP 1988, Nr 11, poz. 160; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2012 r., V CSK 59/06, nie publ.; z dnia 21 października 2016 r., IV CSK 835/15, uchwała z dnia 18 października 2013 r., III CZP 58/13, OSNC 2014, Nr 6, poz. 62).

Istota żądania ewentualnego polega na tym, że jest ono zgłaszane, jako dodatkowe, na wypadek braku podstaw do uwzględnienia przez sąd żądania zasadniczego. Zatem przy uwzględnieniu żądania zasadniczego, sąd w ogóle nie orzeka o żądaniu ewentualnym. Dopiero w razie oddalenia powództwa w zakresie żądania głównego aktualizuje się obowiązek sądu rozpoznania powództwa w części dotyczącej żądania ewentualnego.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu zaskarżona uchwała nr 6 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Elektrim S.A. w Warszawie z 24 sierpnia 2018 r. jest sprzeczna z art. 400 § 1 w zw. z art. 428 § 1 k.s.h., a zatem na podstawie art. 425 § 1 k.s.h. należało stwierdzić jej nieważność, o czym w pkt I wyroku.

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na koszty powoda złożyło się 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa, 2000 zł tytułem opłaty od pozwu oraz zwrot kosztów zastępstwa procesowego w wysokości stawki minimalnej przewidzianej w § 8 ust 1 pkt 22)

Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z 22 października 2015 r. obowiązującego w dacie wniesienia pozwu (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 265) w wysokości 1080 zł. Suma powyższych kwot daje kwotę zasądzoną w pkt 2. wyroku.

SSO Urszula Dąbrowska